

КРИПТОВАЛЮТА ЯК АЛЬТЕРНАТИВНЕ ДЖЕРЕЛО ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

За останні роки в Україні криптовалюта набрала неабиякої популярності. Крім того, у 2021 році за даними глобальної сервісної ІТ-компанії Triple-A Україна зайняла рекордне місце за кількістю власників криптовалют у відношенні до всього населення країни. Якщо говорити в цифрах, то це 12,7% всього населення або 5,6 млн. чоловік. Також за даними цієї компанії всього у світі криптовалютою володіє 3,9% населення або 300 мільйонів людей. А понад 18 000 компаній у світі вже дають можливість своїм клієнтам розраховуватися криптовалютою.

Через те, що в країні ринок криптовалюти значно зріс, було прийнято Закон «Про віртуальні активи» №3637. Детальніше розглянемо особливості користування криптоактивів фізичними та юридичними особами після їх легалізації.

Фізичних осіб, які не є особами-підприємцями та/або платниками єдиного податку ведуть облік транзакцій з криптовалютою, завдяки чому можуть визначити свій прибуток за рік. Прибуток від операцій з криптовалютами необхідно відображати в річній декларації та сплачувати ПДФО за ставкою 5% та військовий збір за ставкою 1,5%. А фізичні особи-продавці криптовалюти повинні декларувати дохід у розмірі ціни продажу та сплачувати ПДФО та військовий збір у розмірі 19,5%.

Варто зазначити, що криптовалюта не може бути платіжним засобом, тому при купівлі конкретного майна за криптовалюту податківці розглядають його як дохід від продажу криптовалюти, але не в грошовій формі. Потім у цьому випадку варто помножити вартість майна на 1,21951, після чого розрахувати суму податку на прибуток за ставкою 18%. Проте військовий збір має обчислюватися у розмірі 1,5% без застосування цього коефіцієнту.

У випадку фізичних осіб-підприємців та/або платників єдиного податку, якщо ФОП перебуває на загальній системі оподаткування, то операції з криптоактивами повинні оподатковуватись як звичайній фізичній особі. Тобто вести окремих облік, щоб визначити прибуток і відобразити його в річній декларації. Однак для платників єдиного податку дозволяється виконувати лише функції, пов'язані з наданням послуг з віртуальними активами на загальній системі оподаткування. Дохід від продажу криптоактивів необхідно декларувати, не враховуючи витрати на їхню покупку, за ставкою податку 5%.

Юридичні особи на загальній системі оподаткування будуть окремо визначати фінансовий результат за операціями з криптовалютою згідно бухгалтерського обліку. Прибутки від продажу криптоактивів, незалежно від того, отримані вони від посередницької діяльності чи від операцій з криптовалютами, оподатковуються за ставкою 5%.

Юридичні особи, які сплачують податок на прибуток повинні обліковувати операції з криптоактивами згідно бухгалтерського обліку за ставкою 18%. Оскільки операції з продажу криптовалют не звільняються від оподаткування ПДВ, продавці, які зареєстровані платниками цього податку сплачують його за ставкою 20%.

Отже, криптовалюта наразі розвивається дуже швидко та має достатньо конкуруючих переваг: на відміну від традиційних міжнародних переводів, тривалість транзакцій на крипторинку займає близько хвилини; відсутність посередників; повна анонімність. Крім того, крипторахунок забезпечує найвищий рівень захисту транзакцій.

Таким чином, криптовалюти все більше популяризуються серед населення, зараз за їх допомогою можна здійснювати покупки на деяких торгових майданчиках, і учасники криптоспільства бачать у цьому початок великого впевненого шляху цифрових грошей.

Перелік посилання:

1. Закон України «Про віртуальні активи» [Електронний ресурс] – <https://ips.ligazakon.net/document/view/T222074?an=1>
2. Оподаткування операцій з криптовалютою після легалізації [Електронний ресурс] – https://biz.ligazakon.net/analytics/214206_opodatkuвання-operatsy-z-kriptovalyutoyu-pslya-legalzats